

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Με την παρούσα ανοιχτή επιστολή, οι υπογράφωντες φορείς που στηρίζουμε την εν λόγω πρωτοβουλία, **εκφράζουμε τη βαθιά μας ανησυχία για την άνοδο του ρατσισμού και της Ακροδεξιάς στην Ευρώπη, η οποία διακινδυνεύει τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.** Η διάχυση του εθνικισμού και της μισαλλοδοξίας επιτείνονται, τη στιγμή που πολιτικές δυνάμεις του ακροδεξιού περιθωρίου εξαπολύουν εμπρηστική ρητορική, και συστηματικά μεταφέρουν στον δημόσιο διάλογο απλουστευτικές προσεγγίσεις που αμφισβητούν θεμελιώδη δικαιώματα.

Βλέπουμε να εξαπλώνονται οι θεωρίες πολιτισμικής υπεροχής, ο απομονωτισμός, η ξενοφοβία, ο αντισημιτισμός, η ισλαμοφοβία, ο αντιτσιγγανισμός, ο ρατσισμός, ο σεξισμός, η ομοφοβία, η τρανσφοβία, ο μισαναπηρισμός, η διάχυτη μνησικακία, ο ιστορικός αναθεωρητισμός. Ως απάντηση στην ανασφάλεια και στην κρίση αντιπροσώπευσης, η Ακροδεξιά -και όχι μόνο, υπόσχεται μίσος, και εργαλειοποιεί τον ανθρώπινο πόνο ενόψει των Ευρωεκλογών. Ταυτόχρονα, στις χώρες της νότιας Ευρώπης, που αποτελούν τα σύνορα της Ευρώπης αλλά και πέρασμα όσων προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο, **παρατηρείται ρεκόρ θανάτων κατά το 2023.** Σε μία υφήλιο που βρίθει από πολέμους και συγκρούσεις, το προπύργιο των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν ανταποκρίνεται. Για τους λόγους αυτούς, οι προσεχείς **Ευρωεκλογές** έχουν πρόσθετη σημασία.

Άλλωστε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο **ψήφισμά** του για την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κατάσταση του Κράτους Δικαίου στην Ε.Ε. για το 2023, εξέφρασε την ανησυχία του για το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις διακρίσεις εις βάρος των ΛΟΑΤΚΙ+, των Ρομά και άλλων μειονοτήτων. Στο ίδιο ψήφισμα καλεί την Ελληνική κυβέρνηση και όλες τις πολιτικές δυνάμεις να αναλάβουν ηγετικό ρόλο και να προωθήσουν την κοινωνική αλλαγή στο πλαίσιο αυτό, ιδίως όσον αφορά την ενδοοικογενειακή βία, την αστυνομική βία και την πλήρη ισότητα στον γάμο, η οποία βρίσκεται υπό συζήτηση εδώ και χρόνια.

Στην Ελλάδα ειδικότερα, επισημαίνουμε με ανησυχία, το φαινόμενο της **ρατσιστικής βίας** που συνεχίζει να απειλεί το κράτος δικαίου, το αίσθημα ασφάλειας και την κοινωνική συνοχή. Επισημαίνουμε τη **ρητορική μίσους** που δηλητηριάζει τον δημόσιο χώρο, συχνά μάλιστα, προερχόμενη από πρόσωπα με θεσμική θέση και ευθύνη. Την ίδια ώρα, το εθνικό πλαίσιο προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων ρατσιστικής βίας παραμένει **μη επαρκές.** Χαρακτηριστική είναι η πορεία της Οδηγίας για τα θύματα βίας (2012) η οποία, ενώ ενσωματώθηκε στο εθνικό Δίκαιο της Ελλάδας το 2017, η εφαρμογή της παραμένει ελλιπής, με αποτέλεσμα να συμβάλλει καθοριστικά στην εντατικοποίηση του φαινομένου της υπο-αναφορικότητας των ρατσιστικών εγκλημάτων. Υπενθυμίζουμε ότι το πρόσφατο σχέδιο δράσης της Ελλάδας κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (2020-2023) δεν εμπεριείχε επαρκείς δράσεις και πολιτικές με στόχο τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εθνικού συστήματος

υποστήριξης και προστασίας των ατόμων που βιώνουν διακρίσεις και ρατσιστική βία.

Εκφράζουμε, τέλος, την έντονη ανησυχία μας καθώς **εδώ και οχτώ τουλάχιστον μήνες το Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ΕΣΡΜ) δεν έχει συνεδριάσει.** Το ΕΣΡΜ έχει σημαντικό θεσμικό ρόλο στα ζητήματα εξάλειψης των διακρίσεων αφού έχει την ευθύνη του αντίστοιχου Σχεδίου Δράσης. Θεωρούμε ότι η συνεχιζόμενη καθυστέρηση πλέον δεν δικαιολογείται και ζητάμε την άμεση λήψη μέτρων ώστε να ξαναλειτουργήσει.

Τα ζητήματα των διακρίσεων εναντίον ευάλωτων ομάδων στην Ελλάδα δυστυχώς συνεχίζουν να είναι επίκαιρα και αποτελούν σταθερά μέρος της ευρύτερης συζήτησης για το προβληματικό Κράτος Δικαίου στην Ελλάδα. **Ζητάμε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** και τους υποψηφίους Ευρωβουλευτές και Ευρωβουλευτρίες, να αναλάβουν πρωτοβουλίες με κάθε πρόσφορο τρόπο ώστε να υπάρξει πραγματική αλλαγή στα ζητήματα ρατσισμού και διακρίσεων.

Η μάχη κατά των διακρίσεων και του ρατσισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη είναι μια μάχη που μπορεί να κερδηθεί. Μια μάχη που πρέπει να κερδηθεί.

Αθήνα, Μάρτιος 2024

Συμυπογράφουν οι παρακάτω οργανώσεις & κοινότητες της **Κοινωνίας των Πολιτών** από την Ελλάδα και άλλες Ευρωπαϊκές χώρες:

1. *Athens Pride - Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας*
2. *Emfasis Non-Profit*
3. *EQUAL LEGAL AID*
4. *Golden Dawn Watch*
5. *HIAS Greece*
6. *HIGGS*
7. *HumanRights360*
8. *INTER ALIA*
9. *INTERSOS Hellas*
10. *Legal Centre Lesbos*
11. *PRAKSIS*
12. *Project Armonia*
13. *Proud Seniors Greece - Ομάδα υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων 50 και άνω*
14. *RAINBOW FAMILIES - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ*
15. *Refugee Legal Support RLS-Athens*
16. *Samos Volunteers*
17. *SYMPLEXIS*
18. *Thessaloniki Pride - Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Θεσσαλονίκης*
19. *Ukrainian Women in Greece / Українки в Греції*
20. *Velos youth center*
21. *We Need Books*
22. *Yoga and Sport with Refugees*

23. Αιθιοπικό Κοινωνικό - Πολιτιστικό Κέντρο "Αιθίοψ" - *Cultural Centre Ethiops*
24. Αλβανική Κοινότητα Ελλάδας - *Albanian Community in Greece*
25. ANEMOS ANANEΩΣΗΣ - *WIND of RENEWAL (social cooperative for social - green economy)*
26. ANTIΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία
27. ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων - *ARSIS Association for the Social Support of Youth*
28. Αφγανική κοινότητα Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα - *Afghan Migrants and Refugees Community in Greece*
29. ΒΑΒΕΛ - Κέντρο Ημέρας Βαβέλ/Συν-ειρμός ΑμΚΕ Κοιν. Αλληλεγγύης - *Babel DC Mental Health Unit for Migrants Day Care*
30. Γεωργιανό Πολιτιστικό Κέντρο Καύκασος - *Georgian Cultural Centre CAUCASUS*
31. Δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού - *DDP / Network for children's rights*
32. Δίκτυο Χάρτα της Ειδομένης - *Charter of Idomeni Network*
33. ΔΙΟΤΙΜΑ Κέντρο για τα έμφυλα δικαιώματα και την ισότητα - *DIOTIMA Centre for gender rights and equality*
34. ΕΛΙΞ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / *ELIX - Conservation Volunteers Greece*
35. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου-ΕΛΕΔΑ - *Hellenic League for Human Rights HLHR*
36. Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας - *Hellenic Antipoverty Network*
37. Ελληνικό Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης - *Greek Network for Women in Europe*
38. Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) - *Greek Helsinki Monitor (GHM)*
39. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - *Greek Council for Refugees*
40. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών - *Greek Forum of Migrants*
41. Ελληνο-Σουδανικός Σύνδεσμος Φιλίας - *GreekSudanese Friendship League*
42. Ένωση Αιγυπτίων Εργαζομένων στην Ελλάδα *El Rapta - Egyptian Community in Greece El Rapta*
43. Ένωση εργαζομένων Αιθίοπων στην Ελλάδα - *Ethiopian Worker*
44. Ένωση Ουκρανικής Διασποράς - *Ukrainian Diaspora Union*
45. ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - *THALASSA OF SOLIDARITY*
46. Ιβοριανή Κοινότητα Ελλάδας - *Communauté Ivoirienne de la Grèce*
47. ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ((ΙΜΔΑ) - *MARANGOPOULOS FOUNDATION FOR HUMAN RIGHTS*
48. Ίριδα-Κέντρο Γυναικών - *Irida Women's Center*
49. Κοινότητα Ουκρανο-Ελληνική Σκέψη - *Ukrainian/Greek Thinking*
50. Κοινότητα της Γκάνας - *Ghanian Community in Greece*
51. Κονγκολέζικη Κοινότητα της ΜΠΡΑΖΑΒΙΛ στην Ελλάδα - *Congolese Community Brazzaville in Greece*
52. Λέσχη Πακιστανών Δημοσιογράφων Ελλάδας - *Pakistan Journalists Association in Greece*

53. ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ, Κίνηση για τη Χειραφέτηση των Αναπήρων - *Persons with Disability [PwD] Emancipation Movement: "Zero Tolerance"*
54. Νιγηριανή κοινότητα Ελλάδας - *Nigerian Community in Greece*
55. Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης
56. Οικολογικό Δίκτυο
57. ΟΡΓΑΝΩΣΗ Γη - *Organization Earth*
58. ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Δίκτυο Νέων Μεταναστευτικής Καταγωγής - *HORIZONS Youth Migrants Network*
59. Ουκρανικό Πολιτιστικό-Επιμορφωτικό κέντρο "Μπερεγίνια - *Ukrainian Cultural Educational Centre BEREYINIA*
60. Πανελλαδική Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομά - *ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ / Pan-Hellenic Confederation of Roma Greeks HELLAN PASSE*
61. Σενεγαλέζικη Κοινότητα Ελλάδας - *Senegalese Association of Athens*
62. ΣΗΜΕΙΟ για τη μελέτη και την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς - *SIMEIO researching and confronting the far right*
63. Στέγη Σύρων - *Syrian Home Greece*
64. Σύλλογος Νιγηριανών Γυναικών - *Nigerian Women Organization of Greece*
65. Σύνδεσμος Αλβανίδων Γυναικών στην Ελλάδα - *Albanian Women in Greece Association*
66. Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών ΣΥΔ - *Transgender Association in Greece SYD*
67. Τεχνοδρομώ - *Texnodromo*

OPEN LETTER

AGAINST RACISM AND DISCRIMINATION

With this open letter, the undersigned organizations supporting this initiative **express our deep concern about the rise of racism and far-right extremism in Europe, which jeopardizes the fundamental principles of the European Union.** The spread of nationalism and xenophobia is escalating, while political forces on the far-right fringe unleash inflammatory rhetoric and contravene fundamental rights in public discourse.

Antiquated ideas about cultural superiority, isolationism, xenophobia, anti-Semitism, Islamophobia, anti-Black and anti-Roma racism, sexism, homophobia, transphobia, ableism, pervasive malice and historical revisionism are becoming increasingly prevalent. In response to the insecurity and representation crisis, the far-right - and not only them - promise hatred and exploit human suffering. At the same time, Southern European countries, which constitute both the borders of Europe and passage for those trying to escape war, have **a record number of migrant deaths in 2023.** In a world rife with wars and conflicts, the bastion of individual rights and freedoms, the European Union, is failing to respond. For these reasons, the upcoming **European elections** are of paramount importance.

Moreover, the European Parliament, in its **resolution** on the European Commission's report on the state of the rule of law in the EU for 2023, expressed concern about the weak legal framework and discrimination against LGBTQI+ individuals, Roma, and other minorities. In the same resolution, it calls on the Greek government and all political forces to take a leadership role and promote social change in this context, especially regarding domestic violence, police violence, and full equality in marriage, which has been under discussion for years.

In Greece specifically, we note with concern the phenomenon of **racist violence** that continues to threaten the rule of law, the sense of security, and social cohesion. We highlight the **rhetoric of hatred** poisoning the public sphere, often emanating from individuals in institutional positions of responsibility. At the same time, the national framework for protecting and supporting victims of racist violence remains **inadequate.** Illustrative is the progress of the Directive on Victims' Rights (2012), which, while incorporated into Greek law in 2017, its implementation remains inadequate, contributing decisively to the intensification of under-reporting of racist crimes. We remind that the recent Action Plan of Greece against Racism and Xenophobia (2020-2023) did not contain sufficient actions and policies aimed at creating an effective national **support and protection system for individuals experiencing discrimination and racist violence.**

Finally, we express our strong concern as, **for at least eight months now, the National Council against Racism and Intolerance (NCRI) has not convened.** The NCRI has a significant institutional role in matters of discrimination elimination as it is responsible for the corresponding Action Plan. We consider the ongoing delay unjustified and demand immediate measures to resume its operation.

The issues of discrimination against vulnerable groups in Greece unfortunately remain relevant and are consistently part of the broader discussion on the problematic Rule of Law in Greece. **We call on the European Parliament** and the candidates for Members of the European Parliament to take initiatives in every possible way to bring about real change in the issues of racism and discrimination.

The battle against discrimination and racism in Greece and Europe is a battle that can be won. A battle that must be won.

Athens, March 2024

The following organizations & communities of **Civil Society** co-sign from Greece and other European countries:

1. *Athens Pride - Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας*
2. *Emfasis Non-Profit*
3. *EQUAL LEGAL AID*
4. *Golden Dawn Watch*
5. *HIAS Greece*
6. *HIGGS*
7. *HumanRights360*
8. *INTER ALIA*
9. *INTERSOS Hellas*
10. *Legal Centre Lesbos*
11. *PRAKSIS*
12. *Project Armonia*
13. *Proud Seniors Greece - Ομάδα υποστήριξης ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων 50 και άνω*
14. *RAINBOW FAMILIES - ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ*
15. *Refugee Legal Support RLS-Athens*
16. *Samos Volunteers*
17. *SYMPLEXIS*
18. *Thessaloniki Pride - Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Θεσσαλονίκης*
19. *Ukrainian Women in Greece / Українки в Греції*
20. *Velos youth center*
21. *We Need Books*
22. *Yoga and Sport with Refugees*
23. *Αιθιοπικό Κοινωνικό - Πολιτιστικό Κέντρο "Αιθίοψ" - Cultural Centre Ethiops*

24. Αλβανική Κοινότητα Ελλάδα - *Albanian Community in Greece*
25. ΑΝΕΜΟΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ - *WIND of RENEWAL (social cooperative for social - green economy)*
26. ΑΝΤΙΓΟΝΗ - *Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία*
27. ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων - *ARSIS Association for the Social Support of Youth*
28. Αφγανική κοινότητα Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα - *Afghan Migrants and Refugees Community in Greece*
29. ΒΑΒΕΛ Κέντρο Ημέρας Βαβέλ/Συν-ειρμός ΑμΚΕ Κοιν. Αλληλεγγύης - *Babel DC Mental Health Unit for Migrants Day Care*
30. Γεωργιανό Πολιτιστικό Κέντρο Καύκασος - *Georgian Cultural Centre CAUCASUS*
31. Δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού - *DDP / Network for children's rights*
32. Δίκτυο Χάρτα της Ειδομένης - *Charter of Idomeni Network*
33. ΔΙΟΤΙΜΑ Κέντρο για τα έμφυλα δικαιώματα και την ισότητα - *DIOTIMA Centre for gender rights and equality*
34. ΕΛΙΞ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / *ELIX - Conservation Volunteers Greece*
35. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου-ΕΛΕΔΑ - *Hellenic League for Human Rights HLHR*
36. Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας - *Hellenic Antipoverty Network*
37. Ελληνικό Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης - *Greek Network for Women in Europe*
38. Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ) - *Greek Helsinki Monitor (GHM)*
39. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - *Greek Council for Refugees*
40. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών - *Greek Forum of Migrants*
41. Ελληνο-Σουδανικός Σύνδεσμος Φιλίας - *Greek Sudanese Friendship League*
42. Ένωση Αιγυπτίων Εργαζομένων στην Ελλάδα *El Rapta - Egyptian Community in Greece El Rapta*
43. Ένωση εργαζομένων Αιθιοπών στην Ελλάδα - *Ethiopian Worker*
44. Ένωση Ουκρανικής Διασποράς - *Ukrainian Diaspora Union*
45. ΘΑΛΑΣΣΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - *THALASSA OF SOLIDARITY*
46. Ιβοριανή Κοινότητα Ελλάδα - *Communauté Ivoirienne de la Grèce*
47. ΙΔΡΥΜΑ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ((ΙΜΔΑ) - *MARANGOPOULOS FOUNDATION FOR HUMAN RIGHTS*
48. Ίριδα-Κέντρο Γυναικών - *Irida Women's Center*
49. Κοινότητα Ουκρανο-Ελληνική Σκέψη - *Ukrainian/Greek Thinking*
50. Κοινότητα της Γκάνας - *Ghanian Community in Greece*
51. Κονγκολέζικη Κοινότητα της ΜΠΡΑΖΑΒΙΛ στην Ελλάδα - *Congolese Community Brazzaville in Greece*
52. Λέσχη Πακιστανών Δημοσιογράφων Ελλάδα - *Pakistan Journalists Association in Greece*

53. ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ, Κίνηση για τη Χειραφέτηση των Αναπήρων - *Persons with Disability [PwD] Emancipation Movement: "Zero Tolerance"*
54. Νιγηριανή κοινότητα Ελλάδας - *Nigerian Community in Greece*
55. Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης
56. Οικολογικό Δίκτυο
57. ΟΡΓΑΝΩΣΗ Γη - *Organization Earth*
58. ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Δίκτυο Νέων Μεταναστευτικής Καταγωγής - *HORIZONS Youth Migrants Network*
59. Ουκρανικό Πολιτιστικό-Επιμορφωτικό κέντρο "Μπερεγίνια - *Ukrainian Cultural Educational Centre BEREYINIA*
60. Πανελλαδική Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομά - ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ / *Pan-Hellenic Confederation of Roma Greeks HELLAN PASSE*
61. Σενεγαλέζικη Κοινότητα Ελλάδας - *Senegalese Association of Athens*
62. ΣΗΜΕΙΟ για τη μελέτη και την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς - *SIMEIO researching and confronting the far right*
63. Στέγη Σύρων - *Syrian Home Greece*
64. Σύλλογος Νιγηριανών Γυναικών - *Nigerian Women Organization of Greece*
65. Σύνδεσμος Αλβανίδων Γυναικών στην Ελλάδα - *Albanian Women in Greece Association*
66. Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών ΣΥΔ - *Transgender Association in Greece SYD*
67. Τεχνοδρομώ - *Texnodromo*